

УДК 349.2

DOI <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2022.1.6>**А. Р. Черниш**аспірантка кафедри трудового права
та права соціального забезпечення Київського
національного університету імені Тараса Шевченка

ВИДИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЛОДІ

У статті розглянуто теоретичні питання видів соціального забезпечення молоді - соціальні допомоги, пенсії, соціальні послуги та пільги. Розглянуто різні підходи науковців щодо визначення та змісту категорії соціальне забезпечення молоді. Також зазначено, що побутова громадянського суспільства передбачає оптимізацію соціальних взаємодій людини, підготовку підростаючого покоління до реалій сучасного життя, формування соціального забезпечення молоді. Запропоновано перелік видів соціального забезпечення молоді та особистості соціального забезпечення молоді. Зазначено й охарактеризовано підходи до формування соціальної політики держави щодо соціального забезпечення молоді.

У статті зазначається, що досягнення суспільної гармонії в країні в цілому безпосередньо пов'язано з вирішенням державою найгостріших проблем суспільства, якою є описана нами в межах предмету даного дослідження.

У статті визначаються соціальні ризики – безробіття; малозабезпеченість; втрата працездатності: постійна і тимчасова; втрата годувальника (смерть), тобто це ймовірні події, які породжуються об'єктивними соціально-значимими причинами і призводять до втрати заробітку особи, зниження доходів нижче прожиткового мінімуму, необхідності в медичній допомозі та інших соціальних послугах. Молоддю однаково відчуваються ті ж самі труднощі та складні життєві ситуації, що й іншими групами суспільства. Так, перед ними виникають потреби у самовизначенні та пошуку свого місця у суспільстві, профорієнтації, освіті та подальшій зайнятості, забезпеченні житлом, медичною допомогою та іншими соціальними гарантіями. У свою чергу, види соціального забезпечення молоді – своєрідний інструмент покращення соціального становища даної категорії осіб, профілактики та подолання соціальних ризиків, з якими вони можуть зіштовхуватися протягом життя, зниження їх впливу на життєдіяльність, адже за їх допомогою, серед іншого, значною мірою визначається рівень життя української молоді.

Питання поняття та визначення кола видів соціального забезпечення в рамках науки права соціального забезпечення наразі залишається дискусійним.

Ключові слова: соціальне забезпечення, молодь, соціально-економічний прогрес, соціальне становище, інструмент покращення соціального становища.

Постановка проблеми. Виступаючи досить багаточисельною частиною українського суспільства, активним носієм інтелектуального потенціалу, а тому – фактором визначення вектору та рівня соціально-економічного прогресу, молодь одночасно є чи не найбільш вразливою групою суспільства, адже саме на ній максимально позначаються наслідки негативних перетворень зовнішнього середовища. Незважаючи на те, що можливість зіштовхнутися для даної групи населення із певними своєрідними соціальними ризиками, які притаманні виключно їй, в цілому відсутня, молоддю однаково відчуваються ті ж самі труднощі та складні життєві ситуації, що й іншими групами суспільства. Так, перед ними виникають потреби у самови-

значенні та пошуку свого місця у суспільстві, профорієнтації, освіті та подальшій зайнятості, забезпеченні житлом, медичною допомогою та іншими соціальними гарантіями [1, с. 14].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема соціального забезпечення молоді присвячені праці багатьох вчених серед яких є: С.М. Баняс, П.С. Дубровський, В.О. Закриницька, О.С. Кайтанський, В.І. Косовець, М.О. Мельник, В.С. Самара, Л.В. Хомко, Ю.М. Шум, А.І. Юрченко. Праці зазначених вчених не втратили наукової цінності, однак сформульовані в них висновки та пропозиції потребують переосмислення та нових теоретичних підходів.

Метою наукової статті є комплексне спеціальне дослідження теоретичних і практичних

проблем видів соціального забезпечення молоді в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як справедливо зазначає В. Вовчук, через усе, зазначене вище, питання соціального захисту та забезпечення даної категорії населення постає неабияк актуально, ефективно вирішення якого в цілому повинно позитивно позначитись на забезпеченні правових, організаційних, економічних гарантій для кожного представника досліджуваної групи суспільства в Україні. Вченим акцентується увага на тому, що така підтримка має носити цільовий характер та стосуватись інтересів не лише тих осіб, які опиняються у складних життєвих обставинах, а поширюватись на молодих людей в цілому, молоді сім'ї, громадські об'єднання та інститути, які працюють із досліджуваною групою [2, с. 23].

Досягнення суспільної гармонії в країні в цілому безпосередньо пов'язано з вирішенням державою найгостріших проблем суспільства [3, с. 147], якою є описана нами в межах предмету даного дослідження. У свою чергу, види соціального забезпечення молоді – своєрідний інструмент покращення соціального становища даної категорії осіб, профілактики та подолання соціальних ризиків, з якими вони можуть зіштовхуватись протягом життя, зниження їх впливу на життєдіяльність, адже за їх допомогою, серед іншого, значною мірою визначається рівень життя української молоді. Так, різні чинниками матеріального забезпечення напряду впливають на зазначене [4, с. 154].

Питання поняття та визначення кола видів соціального забезпечення в рамках науки права соціального забезпечення наразі залишається дискусійним.

Слід розпочати із того, що в найбільш узагальненому вигляді під видами соціального забезпечення молоді видається можливим розуміти матеріальні блага та/або соціальні послуги, наданням яких переслідується мета профілактики, подолання або пом'якшення різного роду соціальних ризиків, з якими представники даної соціальної групи можуть зіштовхуватись.

Як слушно у своїй дисертаційній роботі «Правове забезпечення соціального захисту в Україні» (2015) зазначає О.С. Кайтанський, здійснення кожної організаційно-правової форми соціального захисту населення відбувається через окремі види соціального захисту, які доцільно розглядати як матеріальні чи нематеріальні блага, надання яких здійсню-

ється в рамках певної організаційно-правової форми [6, с. 14].

Деякими вченими, наприклад С.М. Синчук, вид соціального забезпечення визначається в якості об'єкту соціально-забезпечуваних правовідносин [6, с. 50].

Слід підтримати позиції А.О. Медвідь [7, с. 114] та А.А. Казанчан [8, с. 13], які вважають, що відсутність одностайності серед науковців щодо кола видів соціального забезпечення, які надаються в рамках тієї чи іншої організаційно-правової форми, спричинена тим, що представлені у спеціальній літературі підходи щодо цього питання значно залежать від індивідуального тлумачення автором нормативно-правової бази, ступеня узагальнення та рівня конкретизації дефініцій, категорій, понять – тобто характеризується суб'єктивною природою.

Так, наприклад, С.М. Синчук зазначає, що видами соціального забезпечення є соціальні допомоги, пенсії, соціальні послуги та пільги [6, с. 55].

І.М. Сирота обмежує коло видів соціального забезпечення лише виплатами, послугами та пільгами [6, с. 55].

Перелік видів соціального забезпечення, запропонований С.І. Ярошенком, також досить невеликий та включає в себе тільки пенсії, допомоги та соціальні послуги [9, с. 10].

Такі автори, як Т.А. Занфірова, М.І. Іншин, С.М. Прилипко поділяють види соціального забезпечення на наступні три групи: 1) грошові виплати; 2) натуральні види допомог; 3) соціальні послуги [10, с. 36].

Розкриваючи кожну із зазначених груп, до першої вченими включаються пенсії, допомога у разі тимчасової непрацездатності, допомога по вагітності та пологам, допомога малозабезпеченим сім'ям, інвалідам, сім'ям з дітьми, грошові надбавки для догляду за хворими, самотніми особами похилого віку тощо [10, с. 37].

Натуральна допомога Т.А. Занфіровою, М.І. Іншиним та С.М. Прилипко, здебільшого розглядається в контексті здійснення підтримки осіб з інвалідністю, адже даний вид соціального забезпечення розуміється як такий, що надається у вигляді протезування, забезпечення даних осіб спеціалізованими засобами для пересування (колясками, автомобілями з ручним або спеціально адаптованим інакше управлінням). Крім цього, до натуральної допомоги вченими також віднесено надання особам із інвалідністю, які проживають вдома, продуктів харчування, овочів, фруктів, інших предме-

тів першої необхідності та речей – ліків, засобів особистої гігієни та санітарії, одягу, взуття, предметів побуту, засобів догляду за дітьми тощо [10, с. 38].

Третя група видів соціального забезпечення розкривається вченими на основі Закону України «Про соціальні послуги» (попередньої редакції) через ті їх види, які передбачало нині не чинне законодавство. Так, до соціальних послуг авторами підручника з права соціального забезпечення включаються психологічні, соціально-побутові, соціально-медичні, соціально-педагогічні, соціально-економічні, юридичні, послуги з працевлаштування, інформаційні, реабілітаційні та інші соціальні послуги. На нашу думку, називаючи даний вид соціального забезпечення в цілому, більш доцільно було б вживати термін «соціальне обслуговування», засобами якого виступають окремі соціальні послуги.

На думку, Б.І. Сташківа, «поняття «право соціального забезпечення» зазвичай вживається в конституційному праві, а у соціальному забезпеченні більш прийнятним було б вживати поняття «право на конкретний вид соціального забезпечення» [11, с. 24]. На основі цього, науковцем пропонуються, відповідно, право на пенсійне забезпечення, право на отримання пільг, право на натуральну допомогу та соціальні послуги, право на грошові допомоги та право на компенсації. Зазначені права по суті виступають видами соціального забезпечення.

Значно ширшим, ніж запропонований вище Б.І. Сташківим, є – представлений у роботах Н.Б. Болотіної. Так, вчена звертає увагу на те, що серед видів соціального забезпечення не можна не зазначити ті, які спрямовані на підтримку осіб із проблемами зі здоров'ям. Н.Б. Болотіна казує сенс таких медичну допомогу, забезпечення лікарськими засобами, іншими виробами медичного призначення, технічними засобами для реабілітації та пересування. Також серед переліку видів соціального забезпечення окремо виділяється житлово-комунальна субсидія [7, с. 117].

Ми притримуємось позиції, що саме найбільш розширений перелік видів соціального забезпечення – найбільш вдалий, адже дозволяє максимально всебічно розкрити досліджуване питання. Так, пропонуємо серед видів соціального забезпечення в цілому виокремлювати наступні: грошові виплати (які включають пенсії, державні соціальні допомоги та будь-які інші види підтримки у грошовому вираженні); соці-

альне обслуговування (яке включає надання соціальної підтримки та послуги); натуральну допомогу; медичну допомогу, забезпечення технічними засобами реабілітації та пересування, лікарськими засобами, іншими виробами медичного призначення; пільги та житлово-комунальні субсидії.

Проте, слід акцентувати увагу на тому, що не всі види соціального забезпечення, зазначені у запропонованому нами вище переліку, притаманні для соціального захисту молоді в Україні. Визначити їх чітко коло стане можливим при ретельному опрацюванні нормативно-правової бази у сфері соціального захисту молоді, не хешуючи, у тому числі доктрину права соціального забезпечення щодо зазначеного питання.

У попередньому підрозділі ми дійшли висновків про те, що серед соціальної групи «молодь» можуть бути особи, у яких є різні додаткові правові статуси, які дають їм право претендувати на більший об'єм соціального забезпечення, окрім того, який вони можуть отримати враховуючи включення їх до числа молоді. Так, серед таких осіб можуть бути особи із інвалідністю, малозабезпечені сім'ї, сім'ї з дітьми, безробітні та багато інших осіб, яким властива наявність соціальних статусів, які вимагають підтримки за рахунок соціального захисту. Так, враховуючи зазначене, серед видів соціального забезпечення молоді, на нашу думку, доцільно виділити всі, вказані нами вище: грошові виплати, соціальне обслуговування та натуральну допомогу, надання медичної допомоги (яка включає забезпечення технічними засобами реабілітації та пересування тощо), житлово-комунальні субсидії та пільги.

Відтак, досліджуючи види соціального забезпечення молоді, пропонуємо розділити їх на дві групи: 1) загальні (на які можуть претендувати представники соціальної групи «молодь», які зіштовхуються із різного роду соціальними ризиками); 2) спеціальні – спрямовані на створення для молоді сприятливих умов для життя, розвитку, професійного утвердження та досягнення належного рівня життя.

Найбільш розповсюдженим та, на нашу думку, значимим видом соціального забезпечення молоді виступають грошові виплати.

Досить вдалою ідеєю під час їх розгляду є – запропонована А.О. Медвідь на основі законодавства та праць представників науки, диференціація правовідносин із забезпечення грошовими виплатами населення на два блоки:

1) у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування;

2) правовідносини у сфері державної соціальної допомоги [7, с. 121].

На нашу думку, грошові виплати найбільш вдало визначати в якості гарантованих, безеквівалентних та безоплатних, періодичних чи одноразових виплат у грошовому вираженні, що виплачуються з Державного бюджету чи спеціально створених фондів для забезпечення, здебільшого, основних засобів до життя осіб, які зіштовхнулись із передбаченими законодавством соціальними ризиками.

У спеціальній літературі представлені ознаки, властиві усім грошовим виплатам за рахунок державної соціальної допомоги.

Так, передусім, слід вказати на аліментарний характер – тобто те, що даний вид соціального забезпечення надається на безоплатній основі, безеквівалентно на основі принципу соціальної справедливості – тобто для забезпечення рівня життя відповідно до потреб особи отримувача. Крім цього, такі виплати у більшості випадків слугують основним засобом для існування осіб, які зіштовхнулись із соціальним ризиком, із настанням яких виникають соціально-забезпечувальні правовідносини по їх виплаті. По-третє, за тривалістю та періодичністю надання такі виплати можуть бути одноразові, періодичні чи такі, що виплачуються довічно [12, с. 133].

По суті молодь може претендувати на такі види державної соціальної допомоги, як державна соціальна допомога сім'ям з дітьми, державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям, державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю та державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю – тобто на всі передбачені законодавством види державної соціальної допомоги.

В контексті соціального забезпечення молоді особливе місце посідають такі страхові виплати, як передбачені законодавством види матеріальної допомоги в рамках загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Так, згідно зі ст. 6 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», «застрахованим особам, а також молоді, яка завершила або припинила навчання у закладах освіти усіх рівнів акредитації, звільнилася зі строкової військової або альтернативної (невійськової) служби, і якій необхідна підтримка та сприяння у подальшому працевлаштуванні вперше, за умови набуття ними статусу безробітних, нада-

ється такий вид соціального захисту, як грошові виплати» [13].

Згідно зі ст. 7 згаданого вище Закону, до кола грошових виплат, передбачених законодавством у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, слід включити: допомогу по безробіттю, що включає одноразову її виплату для організації підприємницької діяльності; допомогу на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка була на утриманні у нього; компенсація вартості проїзду до місця навчання [13].

В рамках страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», особи із числа молоді, серед інших, можуть отримувати: допомогу по вагітності та пологах; допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною); допомога на поховання (за виключенням поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві); оплату лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань та травм [13].

Розмір будь-якого із зазначених видів допомоги напряму залежить від розміру страхового стажу.

За загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, що спричинили втрату працездатності, згідно з Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», молодь із числа застрахованих осіб, а у деяких випадках – члени їх сімей, можуть отримувати такі грошові виплати: 1) страхова виплата втраченого заробітку (або відповідної його частини) залежно від ступеня втрати потерпілим професійної працездатності; 2) страхової виплати в установлених випадках одноразової допомоги потерпілому (членам його сім'ї та особам, які перебували на утриманні померлого); 3) страхової виплати дитині, яка народилася з інвалідністю внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності; 4) страхових витрат на медичну та соціальну допомогу [13].

За рахунок пенсійного страхування, відповідно до ст. 9 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», особи з числа молоді можуть отримувати такі види грошових виплати за рахунок солідарної системи, як: пенсія по інвалідності та пенсія у зв'язку з втратою годувальника [14].

Законодавством передбачається також своєрідний вид соціальної послуги за рахунок солідарної пенсійної системи – допомога на поховання пенсіонера. Слушною видається думка А.О. Медвідь, що зазначена соціальна підтримка, виходячи із її змісту не є виконанням певної корисної роботи для іншої особи (надання певного нематеріального блага), тобто соціальною послугою, а судячи з правової природи по суті носить матеріальний характер, тобто повинна також бути включеною до грошових виплат [7, с. 125].

Одним із видів соціального забезпечення молоді, на нашу думку, є натуральна допомога, хоча в цілому її виділення на рівні доктрини права соціального забезпечення – питання не позбавлене дискусійності.

У роботах С.М. Синчук надання матеріальної підтримки особам, які зіштовхнулись із соціальними ризиками, у вигляді різного роду предметів першої необхідності визначається формою надання соціальних послуг [6, с. 269].

Деякими вченими, наприклад А.А. Казанчаном, позицію якого поділяємо і ми, натуральна допомога називається самостійним видом соціального забезпечення та може включати в себе надання їжі, напоїв, продуктів харчування, засобів гігієни та санітарії, одягу, взуття та навіть – грошових виплат [8, с. 18]. Останнє, на нашу думку, є спірним, враховуючи зазначене нами вище.

Наступним видом соціального забезпечення молоді є медична допомога.

Відповідно до ст. 3 Основ законодавства України про охорону здоров'я від 19.11.1992 №2801-XII, «медична допомога – діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику та лікування у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами» [15].

Спроби визначити та охарактеризувати даний вид соціального забезпечення неодноразово здійснювались у літературі.

Так, автори Юридичної енциклопедії пропонують під поняттям медичної допомоги розуміти «сукупність медично-соціальних заходів з профілактики, лікування, діагностики, реабілітації, зубопротезної та протезно-ортопедичної допомоги, догляду та надання послуг дітям, хворим, непрацездатним та інвалідам» [16, с. 607].

Н.Б. Болотіна медична допомога пропонувалась визначатись в якості «комплексу заходів медично-соціального характеру, що включає в себе профілактичну, лікувальну, діагностичну,

реабілітаційну, протезно-ортопедичну і зубопротезну допомогу, а також догляд та обслуговування дітей, хворих та інвалідів» [16, с. 605].

О.О. Прасовим медична допомога визнається як «медичні послуги, що включають в себе заходи, спрямовані на оздоровлення та лікування пацієнтів у стані, що на момент їх надання загрожує життю, здоров'ю і працездатності» [17, с. 6].

На думку З.В. Камєнєвої, медична допомога зводиться до діяльності окремого медичного працівника або закладу охорони здоров'я, що виражається у наданні медичних послуг [18, с. 86–89].

Досить оригінальними видаються міркування я О.Є. Мачульської, яка включає допомогу у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності у коло заходів, які надаються у рамках медичної допомоги [19, с. 298]. Але такий підхід, на нашу думку, є спірним, враховуючи природу медичної допомоги як виду соціального забезпечення – здійснення дій на користь іншої особи, у той час, як допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності – грошовою виплатою.

Отже, серед видів соціального забезпечення, які надаються молоді в Україні, найбільше значення мають соціальні пільги, спрямовані на інтеграцію та реінтеграцію молоді (у трудовій сфері, у сфері зайнятості та працевлаштування тощо) та соціальне обслуговування.

Список використаної літератури:

1. Баняс С.М., Хомко Л.В. Соціальне забезпечення молоді: окремі аспекти. Актуальні проблеми реформування законодавства про працю та у сфері соціального захисту: збірник тез доповідей учасників науково-практичного семінару (21 травня 2020 року). Львів : ЛьвДУВС, 2020. 219 с.
2. Вовчук В. Питання правової регламентації соціального захисту молоді в Україні. Правова система України в умовах європейської інтеграції: погляд студентської молоді: Збірник тез доповідей I Міжнародної студентської наукової конференції. Тернопіль, 2017. С. 23–26.
3. Співак Я., Співак Л., Івкова О. Реалізація державної політики із соціального захисту прав молоді України: реалії та перспективи. *Гуманізація навч.-вихов. процесу: зб. наук. пр./ Донбас. держ. пед. ун-т.* Харків, 2020. № 1(99). С. 144–151.
4. Маліков В.В. Державна політика соціального захисту молоді в Україні. *Економіка та держава.* 2011. № 2. С. 154–155.
5. Кайтанський О.С. Правове забезпечення соціального захисту молоді в Україні: автореф.

- дис. ... к.ю.н.: спец. 12.00.05. «Трудове право; право соціального забезпечення». Нац. ун-т. «Одеська юридична академія». Одеса, 2015. 20 с.
6. Синчук С.М. Право соціального забезпечення України: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2006. 384 с.
 7. Медвідь А.О. Соціальний захист бездомних осіб і безпритульних дітей: дис. ... к. ю. н. : 12.00.05. Нац. ун-т «Одеська юридична академія». 2015. 240 с.
 8. Казанчан А.А. Види соціального забезпечення громадян в Україні: проблемні питання. *Вісник Запорізького юридичного інституту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*: Збірник наукових праць. 2010. № 3. С. 11–20.
 9. Ярошенко І.С. Право соціального забезпечення: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 232 с.
 10. Занфірова Т.А., Іншин М.І., Прилипко С.М. Право соціального забезпечення в Україні: підручник. 2-ге вид., перероб. і доповн. Х.: ФІНН, 2012. 640 с.
 11. Сташків Б.І. Теорія права соціального забезпечення: навч. посіб. К.: Знання, 2005. 405 с.
 12. Іванова Р.І., Тарасова В.А. Предмет и метод права соціального забезпечення / Р.І. Іванова, В.А. Тарасова. М.: Юрид. л-ра., 1983. 387 с.
 13. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 2 березня 2000 року № 1533-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
 14. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9 липня 2003 року № 1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>
 15. Основи законодавства про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 року № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
 16. Шемшученко Ю.С. Юридична енциклопедія: в 6 т. Т. 3. К.: Укр. енцикл. 2001. С. 607.
 17. Прасов О.О. Право на медичну допомогу та його здійснення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2007. 20 с.
 18. Каменева З.В. Понятие и содержание права граждан на медицинскую помощь. *Адвокат*. 2004. № 7. С. 86–89.
 19. Мачульская Е.Е. Право человека на жизнь и медико-социальную помощь (взаимосвязь и соотношение). *Право человека на жизнь и гарантии его реализации в сфере социального обеспечения: материалы междунар. научн.-практ. конф.* М.: Проспект, 2008. С. 298.

Chernysh A. R. Types of youth social security

The article deals with theoretical issues of types of social security for youth - social benefits, pensions, social services and benefits. Different approaches of scientists regarding the definition and content of the category of youth social security are considered. It is also stated that the construction of a civil society involves the optimization of human social interactions, the preparation of the younger generation for the realities of modern life, and the formation of social security for young people. A list of types of social welfare of youth and individuals of social welfare of youth is offered. The approaches to the formation of the social policy of the state regarding the social security of the youth are indicated and characterized.

The article notes that the achievement of social harmony in the country as a whole is directly related to the state's solution to the most acute problems of society, which is described by us within the scope of the subject of this study.

The article defines social risks - unemployment; poverty; loss of working capacity: permanent and temporary; loss of a breadwinner (death), that is, these are probable events that are caused by objective socially significant reasons and lead to the loss of a person's earnings, a decrease in income below the subsistence minimum, the need for medical assistance and other social services. Young people experience the same difficulties and difficult life situations as other groups of society. Thus, they face the need for self-determination and finding their place in society, career guidance, education and further employment, provision of housing, medical care and other social guarantees. In turn, types of social security for youth are a kind of tool for improving the social situation of this category of people, preventing and overcoming social risks that they may face during their lives, reducing their impact on life activities, because with their help, among other things, to a large extent, the level is determined life of Ukrainian youth.

The issue of the concept and definition of the range of types of social security within the framework of the science of social security law currently remains debatable.

Key words: social security, types of social security, youth, socio-economic progress, tool for improving the social situation.